

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL OMEGA PHARMA BALTICS SIA LIETUVOS RESPUBLIKOS
REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2014-03-20 Nr. 12R-12

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorės Neringos Ulbaitės (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkė), Maisto produktų ir rekreacinių paslaugų skyriaus vedėjos Neringos Baronienės, i.e. Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos pareigas Kristinos Grigaitės, Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Energetikos ir vartojimo prekių bei paslaugų departamento direktoriaus Algirdo Romeikos,

sekretoriaujant Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vyriausiajai specialistei Ditei Rimkutei,

dalyvaujant Omega Pharma Baltics SIA įgaliotam atstovui (*duomenys neskelbtini*) ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) Maisto skyriaus vyriausiajam specialistui – valstybiniam maisto produktų inspektoriui (*duomenys neskelbtini*),

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje išnagrino bylą pagal Tarnybos 2014-02-18 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. R1-2 (toliau – Protokolas) dėl Omega Pharma Baltics SIA (mokesčių mokėtojo identifikacinis Nr. 2900757728, adresas – Ukmergės g. 223, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-02-21 gavo Tarnybos 2014-02-19 raštu Nr. B6-(1.9)-407 persiūtą Protokolą dėl Omega Pharma Baltics SIA reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punktu, įvertino Omega Pharma Baltics SIA reklamą. Tarnyba nustatė, jog reklamuojant maisto papildą „Benevit Optic“ Lietuvos ryto televizijos kanalu, Lietuvos televizijos kanalu bei kitais kanalais buvo pažeista Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostata.

Protokole Tarnyba nustatė, kad Omega Pharma Baltics SIA maisto papildo „Benevit Optic“ reklamoje nebuvo nuorodos „Maisto papildas“.

Protokole nurodyta, jog bendrovė su padarytu pažeidimu sutinka.

Protokole nurodyta, kad Omega Pharma Baltics SIA Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą. Protokole lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės nenustatytos.

Omega Pharma Baltics SIA 2014-01-29 raštu Tarnybai nurodė, jog maisto papildo „Benevit Optic“ reklama buvo skleidžiama Lietuvos televizijos kanalu (LRT), Lietuvos ryto televizijos kanalu ir kitais televizijos kanalais. Omega Pharma Baltics SIA nurodė, jog reklamoje nuoroda „Maisto papildas“ nebuvo pateikta dėl per klaidą televizijos kanalams nusiųstos negalutinės reklamos versijos. Bendrovė nurodė, jog klaidą pastebėjo 2014-01-17 ir iš karto ištaisė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija 2014-03-20 posėdyje iš klausė bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus.

Tarnybos atstovas nurodė, jog papildomos informacijos neturi, tačiau pažymėjo, kad bendrovė geranoriškai bendradarbiavo ir tyrimo metu pašalino reklamos trūkumus.

Omega Pharma Baltics SIA atstovas nurodė, jog maisto papildu „Benevit Optic“ reklama buvo skleidžiama Lietuvos televizijos (LRT) bei Lietuvos ryto televizijos kanalais.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, kaip bendrovė vertina nuo 2014-01-01 įsigaliojusią nuostatą, jog maisto papildų reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“ ir kaip ruošėsi minėtos nuostatos įgyvendinimui, Omega Pharma Baltics SIA atstovas nurodė, kad minėto įstatymo nuostatos privaloma laikytis. Bendrovės atstovas nurodė, jog maisto papildu vaizdo klipas buvo kuriamas visą 2013 metų gruodžio mėnesį bendradarbiaujant su reklamos tarpininku. Bendrovės atstovas nurodė, jog reklamos tarpininkai televizijos kanalams pateikė negalutinį reklamos klipą, t.y. be nuorodos „Maisto papildas“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, kiek bendrovė pardavė maisto papildų skleistos reklamos metu, bendrovės atstovas nurodė, kad per 2014 metų sausio mėnesį bendrovė pardavė (*duomenys neskelbtini*) maisto papildų pakuočių.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis buvo skleidžiama maisto papildu „Benevit Optic“ reklama, bendrovės įgaliotas atstovas nurodė, jog minėta reklama buvo skleidžiama televizijoje. Bendrovės atstovas nurodė, jog 2014 metų vasario mėnesį pakoreguota reklama su nuoroda „Maisto papildas“ buvo skleidžiama ir reklaminiuose stenduose prie autobusų stotelių.

Tarnybos atstovas nurodė, jog maisto papildu „Benevit Optic“ reklama buvo skleidžiama ne tik Lietuvos televizijos (LRT) ir Lietuvos ryto televizijos kanalais, bet galimai ir Baltijos televizijos (BTV) kanalu.

Bendrovės įgaliotas atstovas nurodė, jog maisto papildu reklama buvo skleidžiama tik Lietuvos televizijos (LRT) ir Lietuvos ryto televizijos kanalais. Bendrovės atstovas nurodė, jog reklama nebuvo skleidžiama Baltijos televizijos kanalu.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, išklausiusi bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi, įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – daryti įtaką vartotojo ekonominei elgsenai.

Omega Pharma Baltics SIA skleista maisto papildu „Benevit Optic“ reklama Lietuvos ryto televizijos kanalu, Lietuvos televizijos kanalu bei kitais kanalais susijusi su bendrovės vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti minėtą maisto papildą, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl Omega Pharma Baltics SIA skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies reikalavimui

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad maisto papildu reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Nors reklama yra komercinė informacija, jai, kaip ir

informacijai apskritai, taikytinas tiesos reikalavimas. Racionaliam vartotojui privalu turėti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis jis galėtų išmintingai juos rinktis rinkoje ir vartoti.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog minėta norma užtikrina maisto papildų reklamos atskyrimą nuo vaistinių preparatų ir kitų maisto produktų grupių reklamos.

Pažymėtina, jog kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti maisto papildų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru išpūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ pateiktas maisto papildas apibrėžimas, kuris nustato, jog maisto papildas yra maisto produktas, skirtas papildyti įprastą maisto racioną ir kuris vienas arba derinyje su kitomis medžiagomis yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų, turinčių mitybinį arba fiziologinį poveikį, šaltinis. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas. Atsižvelgiant į tai, jog Omega Pharma Baltics SIA televizijos kanalais skleidė ne vaistinio preparato reklamą, bet maisto papildą, reklamoje turėjo būti pateikta nuoroda „Maisto papildas“, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje.

Pharma Baltics SIA reklamoje nepateikė privalomos informacijos, jog produktas „Benevit Optic“ yra maisto papildas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad Omega Pharma Baltics SIA pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatą.

Dėl Omega Pharma Baltics SIA taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgia į tai, kad vartotojai, pamatę bendrovės skleidžiamą maisto papildą „Benevit Optic“ reklamą galėjo pagrįstai susidaryti išpūdį, kad minėtas produktas yra vaistas, kadangi minėtoje reklamoje nebuvo pateikta informacija, jog tai yra maisto papildas.

Vertindama pažeidimo pobūdį, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, jog Omega Pharma Baltics SIA Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą, bei į tai, kad Protokole nėra nustatyta nukentėjusių asmenų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgia į tai, kad reklama buvo skleidžiama laikotarpiu nuo 2014-01-17 iki 2014-01-21. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, kad bendrovė pripažino klaidą ir ją ištaisė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad Omega Pharma Baltics SIA reklama buvo skleidžiama įvairiais televizijos kanalais, todėl minėta reklama pasiekė didžiąją dalį vartotojų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad Omega Pharma Baltics SIA padėjo tyrimą vykdančioms institucijoms tyrimo metu, taip pat pakoregavo skleistą reklamą, t.y. maisto papildo reklamoje pateikė nuorodą, jog tai maisto papildas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies pažeidimą skirti Omega Pharma Baltics SIA 1 000 (vieno tūkstančio) litų baudą.

Nutarimas per 30 dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskustas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 2000, Nr.85-2566) nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas